

L'ESQUELLA

DE LA TORRA

CORPUS.

- Trobo que hi manca en Guardiola, en Cumella...
- Caram; ¿per què?
- Veurà, com que són tècnics en «ceràmica.»

FERROTIL
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

Especific de l'ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en fotes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulase de les glándules intersticials. Produce pflu-ri glandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfura, ni canfárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Preu: 21'75 ptes.

Laboratori Farmacològic del Dr. W. Dutrem
 Alt de Sant Pere, 60 - BARCELONA - Teléfono 18631

Ganiveteria ARTERO

REGISTRADA

Casa assortida en tota mena d'eines de tall del ram per-ruquer. -- Especialitzada en el brindatge de navalles i ajustament de màquines barberes.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7 - Festius de 11 a 1 - Tallers, 29. entl.

TEATRE COMIC EXIT EXIT

de la revista de costums populars, en 2 actes i 18 quadros, de Paradas, Guime-
nez i música del mestre Guerrero

La sofa d'oros

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos,
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA

IDENTIDAD DESCONOCIDA

en espanyol, per James Duñ

LO QUE LOS DIOSES DESTRUYEN

per Walter Conolly

LA MUJER DE MI MARIDO

per Elisa Landi

REVISTA I DIBUIXOS

¿Què diu el seu horòscop?

Permet'm de revelar-l'hi gratullament

Vol saber de franc el que els astres li pronostiquen i el que el destí li prepara? ¿Vol saber si la fortuna, la prosperitat i la felicitat l'acompanyaran en tots els seus assumptes, ocupacions, amor, llaços matrimonials, amistat, enemics, viatges, malalties; si serà afortunat o no? ¿Vol saber la manera de desviar els averanys i molta informació d'incalculable interès per a vostè? En aquest cas se li presenta una oportunitat per a obtenir una lectura Astral de la seva vida **COMPLETAMENT GRATUITA.**

Profesor ROXROY
El famosa Astrologo.

GRATUITAMENT. La seva lectura Astral que consistirà almenys de dues pàgines senceres escrites a màquina li seran tramesses immediatament per aquest gran astròleg, les prediccions del qual han despertat l'interès dels dos continents. Permet'm que li digui gratuïtament fets sorprenents que podrien canviar tot el curs de la seva existència i dur-li exit, felicitat i prosperitat.

Trameti simplement el seu nom i senyes escrites amb claredat: indiqui si és un senyor, una senyora o una senyoreta i la data exacta del seu naixement. No cal enviar diners, però si ho desitja pot incloure una pesseta per al franqueig postal i despeses d'administració. No deixi per a demà l'escriure'm. Faci-ho avui mateix. Adreça: ROXROY STUDIOS. Dept. 1429 A. Emmastraat, 42. La Haya, Holanda. (Segell per a Holanda).

NOTA: El Prof. Roxroy gaudeix de gran estima per part dels seus innumbrables clients. Es l'astròleg més antic i més conegut del continent. Exerceix fa més de vint anys en el mateix domicili. Es podrà jutgar del seu crèdit, pel fet que tot treball, per al qual cobra, està basat en la garantia de satisfacció, o de reemborsament del diner.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Arrepentides, 8 - Telèf. 21361

BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

Hauríeu de fer-ho més fort

El mateix senyor que a la cursa de braus demana més cavalls, és el qui demana més virulència en els articles periodístics.

Es un esport com qualsevol altre, el posar-se davant d'un diari com a espectador d'un matx de boxa. ¿Però quin efecte li faria a l'espectador frenètic col·locar-se davant d'un ring on s'a-

caressin un pes fort amb un pes mosca?

Els qui actualment exigeixen als diaris d'esquerra conteses violentes, cops de puny certers, rèpliques agressives, veritats provades, retrets justíssims, parangons d'actuació, no es deuen adonar que avui un sector de premsa compareix al ring handicapat i com a pes mosca posat cara a cara d'un pes fort.

La premsa barcelonina, d'una faisó especial, és vetllada paternalment pels il·lustres organitzadors del silenci. Ells saben bé que, per no haver-hi soroll, és bo no tolerar el cos a cos. És per això, i amb tan humanitari fi, que reserven a la premsa d'esquerra el paper de boxador pes mosca, atorgant a la dreta el dret d'ésser pes fort: naturalment que amb la benemèrita i justiciera intenció,—repetim-ho—, que no hi hagi combat.

I no n'hi ha, ni pot haver-n'hi, lector exasperat, subscriptor exigent...

Els funambulismes que ha de fer la premsa d'esquerra per fer-se entendre, per dir alguna de les coses que voldria dir, són seguits amb esguard irònic pels qui tenen cura de la sagrada missió del control. I la premsa vetllada ha de córrer com una formiga que s'escapa de les mans del gegant, passa a cada edició del diari o setmanari els mateixos treballs que passa el ratolí Mickey a cada una de les seves aventures.

Per un lector intel·ligent i agut, el juguineig, (diguem-ne juguineig), entre el censor i el periodista pot ésser seguit amb tant interès com una sessió de cops de puny; no és tan espectacular, no emociona, apliquem-hi el mot: físicament, però, no deixa d'ésser un esport apassionador pel qui el segueix amb intel·ligència. Això no va,—és clar—, pel qui demana cavalls i mastegots que espetegin. Aquests, davant d'un paràgraf

sense sentit, doblen el diari o llancen el mot de «no diuen res». No s'adonen que allà, en el blanc, precisament la mai prou ben ponderada mà de l'egregi senyor censor, hi ha trobat la frase clau, la solució d'una reguitzell de mots que s'havien lligat per arribar a aquella frase, agudament aclaridora, i que damunt d'aquella frase s'hi ha passat,—(amb molta dolor, qui ho dubta!, però també amb la satisfacció del deure acomplert),—la creu blava o roja del llapis del qui vetlla, en nom de l'Estat, amb els ulls ben oberts, i amb l'estel noble del patriotisme, per única guia.

Els periodistes d'esquerra, actualment, som una mena de rèprobes perillosíssims. No podem estar damnats a penes eternes, car, malauradament pels qui són dalt, en el nostre món missèrrim tot és transitori. Però, vora nostre, hem de tenir un querubí vigilant que ens controli, que ens mesuri els gestos, que ens freni les expressions i que ens encotoni els crits. L'hi tenim! Llucià, en els seus «Diàlegs dels déus», ja va assabentar-nos que les digestions dels de l'Olimp no volien fressa. Com han de voler escoltar els poderosos d'ara,—època d'inspectors de sorolls—, els crits d'uns Prometeus que fan més soroll que els clàxons dels autors dels nous rics?

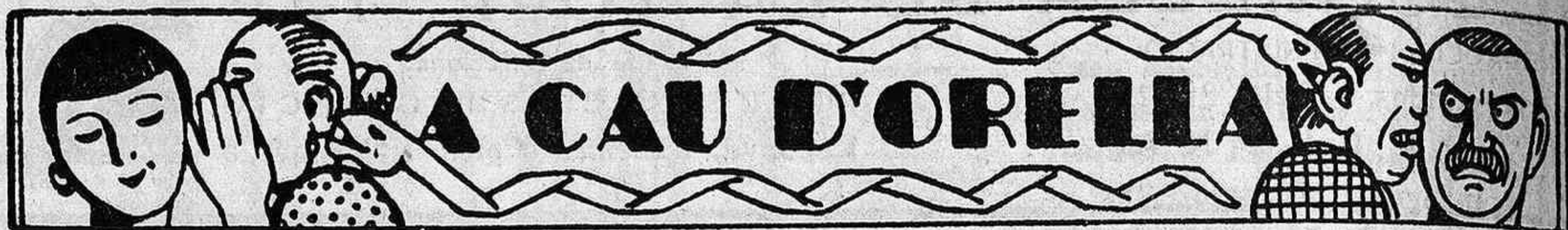
«No podem fer-ho més fort del que ho fem!», implacable lector, devot dels matxs, de clatellades fragoroses! El bé públic diuen que vol el nostre comediment i el bé públic pesa més damunt nostre que el desig que poguem tenir de complaure els llegidors que no se senten complaguts si no hi ha morterets o traca. Per sort, ens refiem de l'altre llegidor, del qui ens acompanya, del qui s'apropa al nostre infern oficial de rèprobes, amb l'escapulari que fa d'escola, prescindint un bon xic de l'espasa i del llapis flamígers del querubí vigilant. Hem trobat abundantament el llegidor que medita damunt dels blancs, desxifra les involuntàries incoherències, i abranda la grisor boirosa de molts articles de la premsa declarada en l'actualitat oficialment indesitjable. A l'altre, al lector que exigeix que colpegem les pedres de la paret amb el nostre cap, relativament fràgil, l'enviem a fer costat als querubins que ens vigilen, als egregis ciutadans que ens frenen. Formen en els dos extrems: el de la llotja encoixinada i tota repòs i el del públic baladrer i sacsejat. A la llotja, s'hi arriba amb la blancor del mocador que voleia. Al públic, s'hi arriba amb la banderilla de foc o amb la pica curta. El nostre obligat camí actual serpeja entre aquests dos extrems. El qui ho compregui que ens segueixi.

Vaticinem que tard o d'hora el matx es rependrà amb igualtat de circumstàncies!

Aquest número ha estat

visat per la censura

«*Lerrouxia Ifniensis*»

A l'Ateneu es parla de la nova planta descoberta pel doctor Artur Caballero i batejada amb el nom de «*Lerrouxia Ifniensis*», barrejant així, i de faisò artísticament sàvia, el nom del genial Cap de Govern, el nom d'una nova espècie, i el nom d'un territori d'Àfrica.

—«¿I per què deu servir aquesta planta?» —pregunta un dels ateneïstes.

—«Per purgar, home!» —li contesten a l'unísson, deu veus.

Un que s'ha pogut reformar el pis

Coneixem un senyor que viu a l'Avinguda de la República Argentina. És un senyor importantíssim i de miravolant actualitat.

Aquest senyor ha reformat el pis i ha abocat els diners a la reforma. —Quan s'han de «gastar» es «gasten»! — que diu ell.

Aquest senyor ha canviat actualment la qualitat de les seves visites Ara es fa «amb senyors» —com diu ell amb elegant concisió.

Un dia d'aquesta setmana que ell, personalment, atenia els seus convidats, unes senyoretes feien l'elogi del nou moblatge :

—«Quines butaques! Quins divans! Quina taula!»

Fou quan l'amo de la casa els va declarar amb tota solemnitat :

—«Molt bonic, senyoretes; molt bonic. Però han de pensar que tot això

I va aclarar de seguida, amb una correcció gairebé britànica :

—«I suposo que ja hauran comprès que es tracta d'un cu de la cara!»

Aquests periodistes!

Itàlia ha expulsat del seu territori el redactor del «*Xicago-Tribune*», en David Darrah.

¿I sabeu per què?

Aquest periodista va voler assabentar el seu país, per mitjà del diari, del qual era corresponsal, de les greus dificultats financeres i administratives d'Itàlia.

Segons David Darrah, Itàlia ja no pot més; rics i pobres treuen el fetge per les dents i el país sembla que cerca, a Abissínia, la solució que no veu a Itàlia.

Però quina gosadia, la d'aquest periodista! Nosaltres sabem, per la premsa italiana, que Itàlia és un paradís.

¿Per què ha de venir un periodista qualsevol a desfer-nos aquestes il·lusions, les darreres que teníem? Si alguna vegada somniaven en fugir d'ací, ens deiem : —«Aniren a Itàlia : allò, allò!»

I ara ve el periodista del «*Xicago-Tribune*» a calumniar-la.

¿Què no ho sabia, aquest periodista, que ja, des dels temps d'Adam, el coneixement es paga amb l'expulsió del Paradís?

Soledat impossible

En un grup de poetes es comenta la sensibilitat d'en Garcés.

—«Aquest poeta Garcés —diu un— és d'una sensibilitat de corda de violí. Figureu-vos que la soledat se li ha fet impossible Ací a Barcelona té gran.s tràfecs amb les lleis i la companyia que assessora, després xafarderia de penya i per últim treball d'auto-convèncer-se que és el millor poeta del món. Li quedava el recurs d'anar a fora, però ja s'ha adonat que ni a fora pot viure, car la «soledat li és impossible». Figureu-vos que quan s'ajau sota una ombra troba que :

«a dalt dels arbres pengen les veus del carboners»

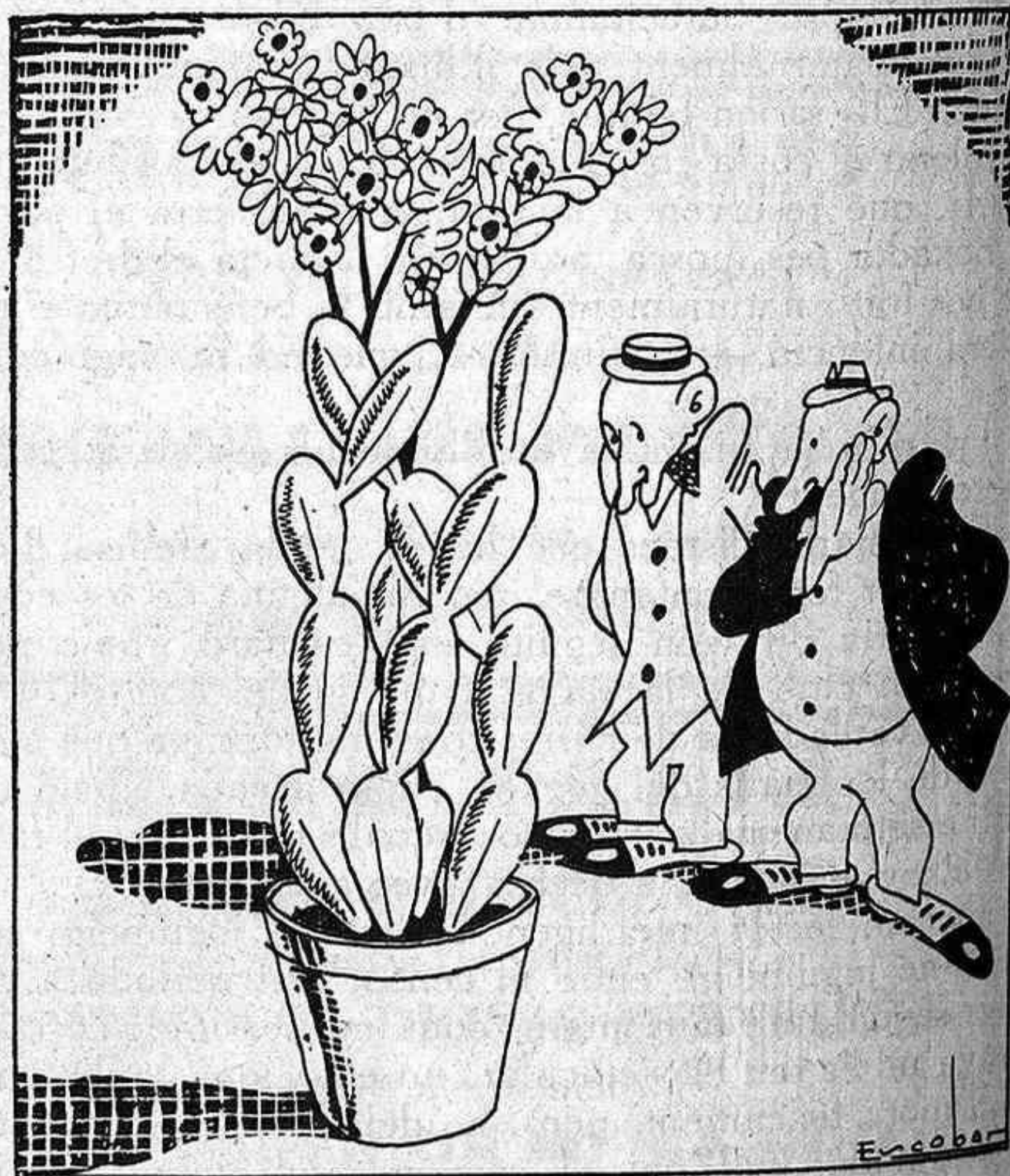
Si això no és tragèdia poètica que vingui en Miliu, el de la futura font, i que ens ho expliqui!

Ningú no se'n sorprèn

En l'explosió que hi hagué en un Centre Feixista d'Oviedo, un dels morts era un conegudíssim atracador i ex-militant de centres comunistes.

Cap dels comentaris que hem oït del fet no ha estat d'estranyesa.

Ningú no ignora que els qui execren la pistola mercenària quan són dalt, la utilitzen quan són a baix. Un pistolero té sempre bona cotització. ¿Quants pistoleros no hauran passat del sou, a egregis i santificats màrtirs d'una causa?

La «*Lerrouxia Ifniensis*.»
—Era de preveure... es tracta d'una planta grassa!

¿Què us estimeu més?

Un amic, que ve de Madrid, ens ofereix d'explicar-nos un conte, o dades amb referència al desguàs d'un vaixell de guerra.

Preferim que ens expliqui el conte. El conte el podrem tornar a explicar. Les referències del desguàs d'un vaixell de guerra, amb barreja de noms, entre ells els d'en Rocha i el de l'Abad Conde, ex-Ministres de Marina, no.

El conte és un bon xic innocent, per ésser temps de censura.

Les dades del desguàs, no ho són...

Va de conte:

—Després d'una visita feta a l'espòs, el metge crida l'esposa, i li diu: —«Cal que eviti al pacient tota emoció; pateix del cor.»

Passen uns dies i l'esposa torna a casa el metge:

—«Vinc a donar-li una gran nova, però una nova greu. Hem tret la grossa de Nadal. ¿Com ho faig per dir-ho al meu home sense exposar-lo a tenir un atac al cor que li pot arrabassar la vida?»

El metge determina ésser ell mateix el qui donarà la nova al pacient, tot i prenent les màxims precaucions. I és el metge el qui va a la casa del malalt.

—¿Com està, senyor M...?

—Bé!

—¿Què faria si hagués tret una rifeta de deu mil duros?

(El malalt contesta amb una gran serenitat:)

—Faria un viatge per Europa!

—¿I si n'hagués tret cent mil?

—Arranjaria els afers de la fàbrica. No em van pas com m'haurien d'anar...

—¿I si hagués tret els quinze milions de la primera?

(El malalt del cor segueix contestant impertèrrit.)

—Si hagués tret els quinze milions de la primera, juro que n'hi regalara dos milions a vostè!

Per la sala ressona un gran xiscle: «Ai que tinc! Ai que tinc!» Torçada de cap, ganyota, i a terra.

El qui acabava de morir d'un atac al cor era el metge. L'autèntic malalt del cor seguia tan fresc.

Ho comprenem, ho comprenem! Però el conte l'hem pogut explicar i l'altre ens hauria quedat al pap.

Vivim temps de perfecció i tots hem d'ésser perfectes.

Entesos?

Un camell en avió

El jardí zoològic de Roma s'ha enriquit amb un camell que encara no té un any. Aquest camell ha estat enviat a Roma, des de Tunis, i el viatge l'ha fet amb avió, prescindint del vaixell i del tren.

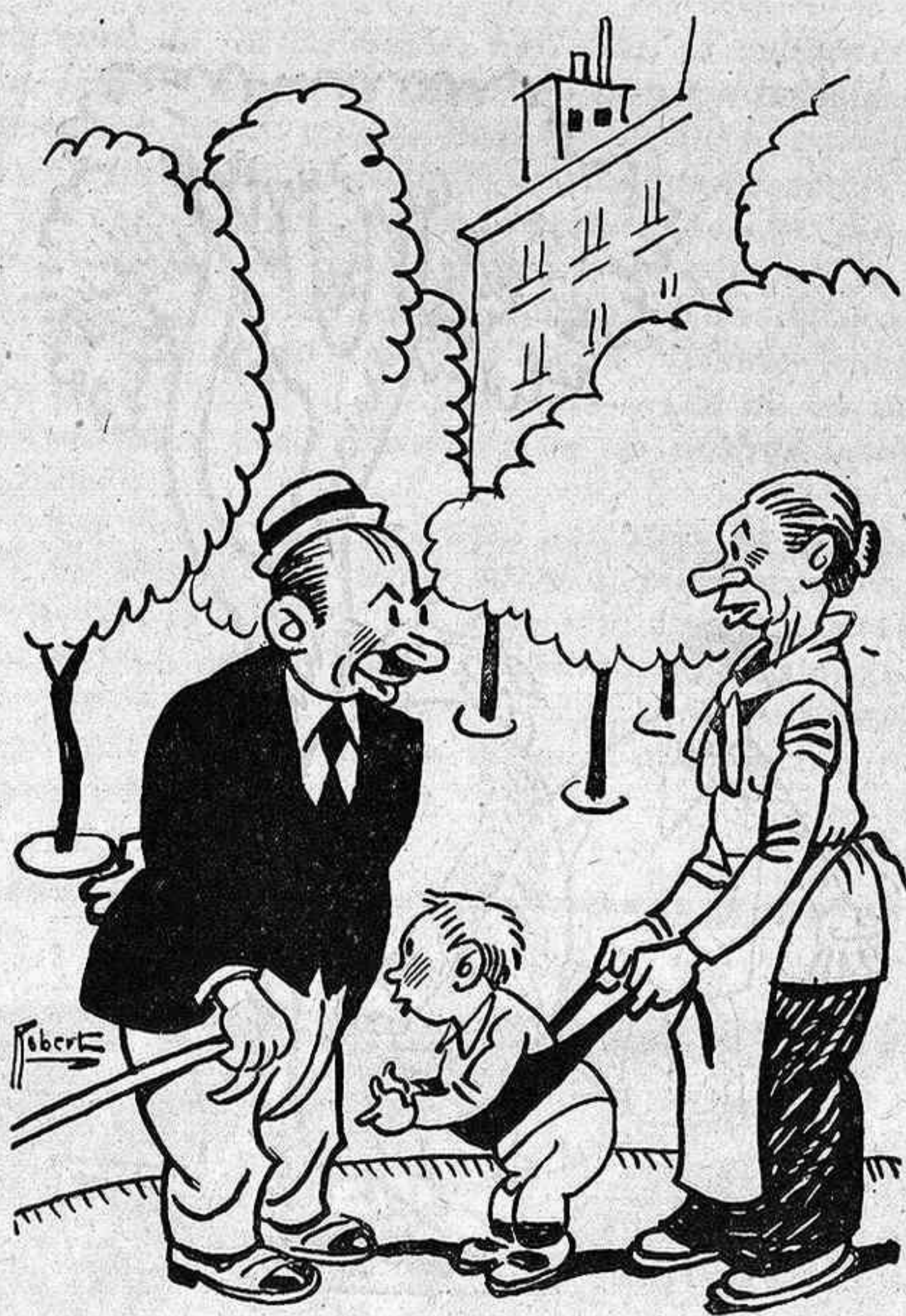
Això sí que és avenç!

A Espanya, que nosaltres en tinguem esment, cap camell no ha viatjat encara amb avió. Tot vindrà amb el temps, això sí!

Actualment els avions semblen fets exclusivament per a Ministres i Diputats.

El senyor Gil Robles utilitzarà properament l'avió per fer un doble míting: el de Mestalla i el de Medina del Campo.

El nostre avenç pels aires encara és relatiu. Però consti, i ho recomanem, que no cal perdre l'esperança! Aviat viatjaran camells en avió!

—Encara no parla aquest marrec?

—No l'in ensenyarem fins que aixequin la censura.

Una anècdota insignificant

Es tracta d'una anècdota insignificant que fa referència a l'Emiliano Iglésias. I és rar que es pugui explicar una anècdota insignificant de tan il·lustre personatge.

Es diu que, en els seus temps de lluita, l'Emiliano tenia molt sovint a la boca aquesta frase, digna d'un dels set savis de la Grècia: «La vida és un combat».

L'altre dia aquesta meravellosa frase li fou retreta en circumstàncies especialíssimes.

L'Emiliano dinava a casa d'un perínclit correligionari seu. Li havien servit una «boullabaise» molt adobada en un plat fons molt daurat (porcellana de Sallent), com deia l'amo de la casa.

L'Emiliano estava amb desgana i feia unes extraordinàries ganyotes davant del plat prodigiosament adobat.

—«Atraca't! Atraca't! La vida és un combat» —va dir-li oportunament l'amo de la casa.

L'Emiliano es va posar a menjar la «boullabaise» com si assaltés una barricada. Efectivament: —«La vida és un combat; ~~una batalla de guerra~~»

Altra anècdota no tan insignificant

L'Emiliano Iglésias visita la Casa de la Ciutat. L'acompanya en la visita tot el bo que hi ha a la casa, que, actualment, és molt.

L'Emiliano treu el cap a un despatx. El Cap del Departament no el coneix o no el vol conèixer. I continua la seva tasca com si no hagués tret el cap ningú.

Moments després —segons ens diuen— s'escolten

—Quan era més jove vaig batre dos campions:
un de boxa i un de billar.
—Es possible?
—Sí: el campió de boxa al billar, i el de billar
fent boxa.

pel passadís aquestes paraules democràtiques i lapidàries de l'Emiliano:

—«¿Quien és este asno que no se levantó cuando yo me asomé a su despacho?»

No volem estampar el nom de l'«asno». El que si fem constar que aquest cap, i gràcies al bon cor del gran prohòmic radical, encara no ha estat afusellat.

¿Qui ho diu?...

¿Qui diu que en els passadissos de la Casa Gran no s'hi escolten coses de transcendència?

L'altre dia, un conegut nostre, parlava de «Topaze» en un reonet del saló de sessions. I recordava que «Topaze» no havia tingut èxit a Londres. Els anglesos trobaren que «Topaze» era un tipus poc britànic.

—«Ací tampoc no va tenir èxit» —feu un radical erudit!

—«Ací passava el revès d'Anglaterra —va contestar-li bronzentment el nostre conegut—. Ací va trobar-se que el tipus de «Topaze» era excessivament hispànic.»

—«Sempre s'eagera un xic!» — replicà benèvolament el radical.

Un personatge dona explicacions

—«Per què hi hagué un temps que feien vestir l'esposa amb tant de luxe?»

—«Perquè els altres fossin cobejosos de desvertir-la» —confessa el personatge amb gran cinisme—. «I perquè jo pogués anar pujant. Una vegada arriba a dalt, i ja

en condicions i situació de no desvestir-se he anat escatimant el cost de les «toilettes». I ara, com podeu veure, la meua senyora vesteix modestament. És un capital que no reditua interès. Per tant... la meua dona ja pot vestir-se i fer de Filla de Maria.

Diuen que diuen...

Que a l'Església de Sant Pere de les Puelles, el diumenge passat, un Capellà feia un sermó en el qual s'assegurava que no existien les pàtries grans i menys les petites, i que era Déu l'únic que comptava en la vida dels pobles.

Que, com és sabut, els representants de Déu a la Terra són els seus ministres, entre ells el capellà que diumenge passat deia rucades a l'Església de Sant Pere de les Puelles.

Que en una crònica que ens enviaren des de Santa Coloma de Farnès es feien comprar unes butifarres, en subhasta pública, a un tal Peroler quan el qui les havia comprades era un tal Poldo.

Que tothom somnia amb mítings monstres; fins en Mielquíades Alvarez.

Que els nudistes pensen també organitzar un míting monstre contra allò que ells en diuen: «la immoralitat de fer-los tapar».

Que els valencians ja han projectat un monument a les seves llibertats. Aquest monument s'ha d'aixecar a Xàtiva. Augurem que els valencians aniran més de pressa que nosaltres!

Que s'hauria d'aixecar un monument —(i ho recordem en parlar de monuments—, a l'...

GLOSSARI

Tof cantant la palinòdia

Com si no n'hi hagués prou amb la sedasseria astringent de la... Sogra, que ens escornifleja les intencions i després ens les colga sota una creu de carmí, de tant en tant surten de trascantó els dimoniets entremaliats dels imponderables a fer-vos dir el contrari del que havíeu escrit.

Una diabòlica interpolació de mots en el "Glossari" de la setmana passada ens va posar en una situació semblant a la que es desprèn d'aquests versos que es troben en una de les comèdies castellanes de Francesc Camprodón, l'autor de «Marina» i de «Flor de un día»:

*La esperma trocada en sebo,
sin saber cuando ni cómo,
me ha puesto este fraque nuevo
lo mismo que un Ecce-Homo.*

En efecte, una ratlla de linotype objecte de correcció, en comptes d'anar a parar a la caldera del metall per a fondre, com era el seu deure, va encastar-se capriciosament en el lloc de l'escrit on podia comprometre més i tergiversar el sentit de la nostra denúncia.

Resultaria, per la lectura estricta del paràgraf desfigurat per l'afegitó arbitrari d'un gep postís, que el responsable i autor de l'ordre de tancament a les tardes de l'Arxiu Històric de la Ciutat, és el seu il·lustre di-

rector i animador Agustí Duran Sanpere, quan precisament és aquest el primer que ha hagut de doldre's de l'atzagaiada comesa per la irreflexió o la ignorància del flamant endegador de la cultura ciutadana.

Es clar que qualsevol que hagi llegit amb atenció el darrer "Glossari" i que, a més, sàpiga de què va, s'haurà adonat de l'errada; però com que la mala intenció va lliure, i hi ha sempre animetes mesquines que s'aprofiten del pretext més minse per queixalejar, he cregut convenient posar les coses al su lloc, baldament no més sigui que per a treure eficàcia a aquesta significativa i sempre actual frase de Laròchejaquelain: "Doneu-me les quatre ratlles més inofensives escrites per l'home més honest de França, i si me les deixeu interpretar, hi trobaré motiu perquè el pengin".

I, després de tot, com és que encara no s'ha revocat la disposició atemptatòria a la cultura i a la vida mateixa de l'Arxiu Històric de la Ciutat? Què hi diu la generació de Prat de la Riba, d'aquest patrici que per

damunt de tot va posar, ben alta, la cultura? Perquè no han fet adonar a l'autor de la trista facècia que estem comentant, que ha ficat els peus a la galleda i que en la seva gestió ha aparegut una aurora boreal?

També trobem a faltar la protesta dels assidus concurrents a la Casa de l'Ardiaca i, en general, la de tots aquells periodistes que acudeixen tan sovint a abeurar-se en l'abundosa font de l'Arxiu Històric—no parlem de la font material del pati, eh?— i la de les persones interessades per l'esplendor de les nostres institucions culturals.

I si l'autor del tancament persisteix en la seva dèria de fer estalvis de menor quantia, podríem obrir, entre tots, una subscripció per a fer una caritat a certa mena de pobres, més pobres d'esperit que no pas de butxaca. Es veritat que, per alguns, n'hi ha prou de saber confeccionar, practicar les quatre regles d'aritmètica i resar el sant rosari.

PANICAL.

Esports

Cronòmetre

L'ELIMINACIÓ DEL BARCELONA I EL SABADELL DE CARA A LA FINAL

La nota esportiva del moment són, sens cap mena de dubte, els dos fets sensacionals produïts, a la Copa Espanya, pel futbol català; l'eliminació del Barcelona i la possibilitat que el Sabadell arribi a la final i que fins assoleixi el títol de campió d'Espanya.

El primer cas és el de sempre: l'anul·lació d'un equip mancat de coratge i la desorganització absoluta d'uns directius que han ajudat que aquest descoratjament fos més profund, accentuant-lo a última hora amb una tàctica dissortada.

El del Sabadell també és el cas de sempre: el triomf de l'entusiasme unit a l'esforç físic d'uns homes decidits a vèncer i capacitats per fer-ho en partits on es posa en joc una carta decisiva.

També el del Levante és un cas igual, però no hi ha dubte que és menys equip que un Sabadell eliminador d'un Betis en plena eufòria. El Levante hauria caigut davant del Barcelona vencedor del Madrid i del Betis, al campionat de Lliga, si junt amb la desmoralització dels jugadors, arrel de l'empat de les Corts, a última hora, després d'empatar a València, no hagués arrencat, la directiva, a Saragossa, un reserva davant l'empenta dels coratjosos i rapidíssims jugadors del Levante.

El fet de jugar-se un tercer partit el dimarts, i davant la perspectiva d'anar a la semifinal amb el Sabadell, la directiva va creure que el Levante restaria mancat de resistència i que era millor reservar els homes per oposar-los al Sabadell en situació igual. Aquest excés de confiança acabà d'arrodonir el desencert d'haver arrencat Fernández en el primer partit amb el Levante, quan encara no es trobava en situació de lligar amb la resta del conjunt barcelonista. Aquests canvis de jugadors, aquests assaigs inexplicables, sols es poden fer en partits de competicions per punts, com la Lliga, que donen temps a rectificar un malencert, però mai en partits de Copa on es decideixen en una doble eliminatòria, i menys, molt menys encara, quan com la d'engunay oferia al Barcelona una oportunitat d'arribar feliçment a finalista, i potser a reconquerir el títol que tants anys fa resta oblidat entre les dades del seu brillant historial.

El Sabadell ha donat una lliçó de com s'ha d'aconseguir un objecte. El club del Vallès jugarà diumenge el segon partit amb el Llevant, després de vèncer-lo, a València, per dos gols a un.

El Sabadell ha guanyat, no solament pel seu coratge i el seu ferm propòsit de donar tot l'esforç al camp de joc, sinó també per una tàctica encertada.

Diumenge dia 23 a les 5 tarda

**Partit de semi-final del
Campionat d'Espanya**

F. C. LLEVANT

CONTRA

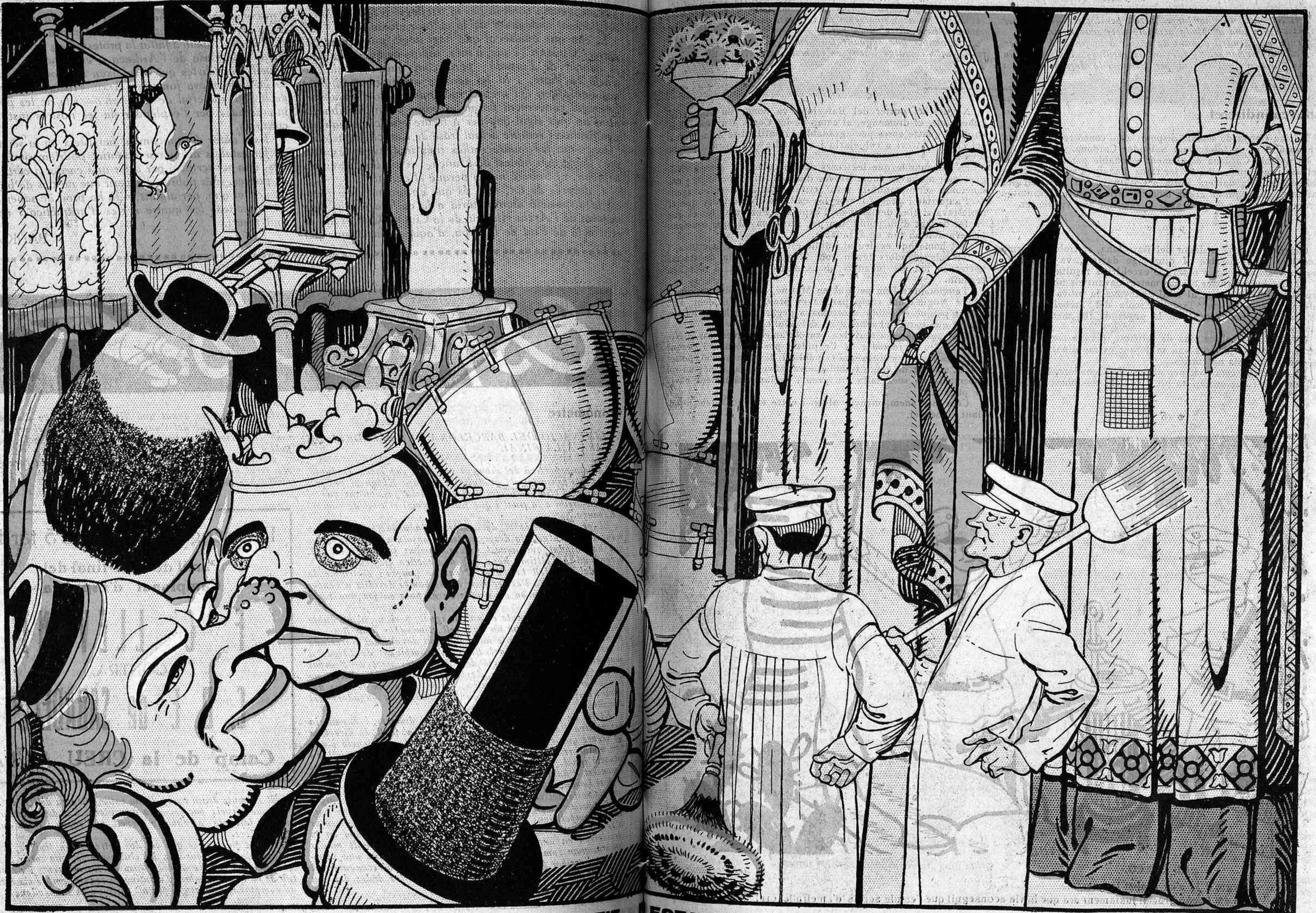
C. D. E. de SABADELL

Camp de la CREU ALTA

El Levante és un equip d'una ratlla mitgera difícil de batre, però que serveix poc joc a la davantera. Els dos interiors són els que fan tota la feina de cervell de l'equip i calia anul·lar els interiors.

Tenint en compte que els dos extrems són fluixos, Argemí i Mota, els dos mitjos-ales del club vallessà, van sortir al camp amb la consigna de «marcar-los» en tot moment, i de constituir-se en la seva ombra. La rutina de seguir sempre els extrems, no comptava, diumenge, per als mitjos-ales sabadellencs: Mor-

NO HAN SORTIT... ESTAVEN A PUNT...

ra! i Blanch; eren prou enèrgics en l'últim instant per contenir les avençades dels extrems valencians.

L'el Sabadell va guanyar el partit per tàctica de joc, per voluntat i per una acoblada actuació dels seus homes.

Tenim el Sabadell a punt de passar a la final. A la Creu Alta cal no confiar-se. El Llevant és perillós, i cal emprar la mateixa tàctica de València per eliminar-lo definitivament i

llavors... a la final... Llavors, sí. El Sabadell ha de llançar-se a la lluita, tenint en compte que el més difícil de batre del Sevilla, si va a la final com ho té quasi aconseguit, és la defensa i l'Eizaguirre, a la porta.

Es possible que enguany tinguem a Catalunya un campió sinó manca cocratge i seny en el moment decisiu.

AQUELL

Altaveu indiscret

Marian Canyardo sembla disposat a no concórrer a la Volta a França si no és seleccionat Salvador Cardona.

El notable Cardona és element estimable per a les proves ciclistes i més quan s'ha de fer tasca d'equip. Canyardo li deu molt d'ajut a la darrera Volta a Catalunya, on, entrenat per Cardona, aconseguí en algun moment difícil treure l'avantatge perdut, per vèncer després amb la facilitat que va vèncer.

o o o

Caarulla, el jove nedador del Barcelona, es troba en forma excel·lent. Del dissabte al diumenge darrers, va vèncer en tres proves natatòries i obtingué excel·lents resultats.

El dissabte va córrer els 300 metres davant els nedadors del Brusel·les, el diumenge al matí guanyava la prova dels 200 i dels 3 % «crawl» del Trofeu Escola del Treball, i, a la nit, guanyava els belgues en la prova de 100 metres lliures internacional.

El C. N. Barcelona s'ha de felicitar, perquè com Carulla, altres dels seus elements van millorant extraordinàriament en les seves facultats natatòries.

En Pa-i-seba, com nomenen alguns l'entrenadors, Spèiseger, cal reconèixer que en sap un niu i que els seus homes milloren en facultats.

o o o

Nogués, el porter del Barcelona va donar un espectacle lamentable, el diumenge, al camp de les Corts. Un espectador va dir-li quatre coses poc agradables, i enfilant-se a la barana del camp s'atreu a colpejarlo i a prendre's la justícia per la seva mà.

Es lamentable que les coses arribin a aquest extrem. Nogués mai no havia donat proves d'una tal intemperància; cal sancionar seriosament la seva actitud. Podia avisar un agent de l'autoritat i pregar-li que fes callar a l'espectador que el molestava, i fins demanar-ne l'expulsió. Però mai fer el que va fer davant d'un públic tan poc serè com ell, que ovacionà la seva actitud tan desagradable.

Tot home que es deu al públic està exposat a la crítica, i si tots els jugadors fessin com Nogués s'hauria de tractar barret en mà els jugadors abans d'atrevir-se a la més lleu censura.

Tampoc no sabem per què en Mariné, que arbitrava, no va treure Nogués del camp per haver provocat l'incident. Fou potser perquè el públic acostuma a pegar als àrbitres i li va plaure que toqués el rebre a un del públic?

Els reglaments assenyalen ben clarament aquest cas, i Nogués es féu mereixedor de l'expulsió per decòrum, i perquè es fes càrrec que encara que el públic li fes una ovació, potser per la novetat de veure futbol i boxa, havent pagat per un sol espectacle, la seva falta era greu i reglamentàriament havia de pagar-la.

Com més anem, menys valem. i entre tots acabarem espatllant el negoci.

AL CHACO.

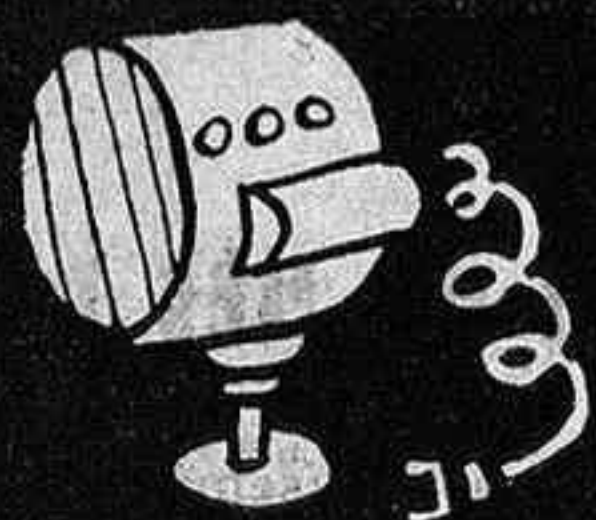
—Alegra't! Ja s'ha acabat la guerra!

—No em fa cap gràcia! Justament ara que havia aconseguit que l'estufa servís d'ametralladora!

AVEN A PUNT...

Cinema

Es diu, en veu baixa, que uns antics empresaris de cinema volen desfer-se dels seus locals... això sí, mitjantçant unes pessetes.

També es diu que als esmentats empresaris els pot ésser molt fàcil de desfer-se dels seus locals... El que es creu difícil és que ningú els doni cap pesseta.

o o o

Filmòfono es llença a l'edició. El seu primer film serà: «Don Quintín el Amargao», una cinta a base de teatre, i amb música d'en Serrano.

Gairebé arribem a la convicció que el film hispànic, com el teatre hispànic, i com tantes i tantes altres coses hispàniques, aniran seguint al darrer full del calendari.

o o o

S'assegura que la «Societat d'Empresaris» prendrà grans determinacions a favor dels seus associats. També s'assegura que les «Cases Productores» prendran grans determinacions a favor dels productors.

El que ningú no assegura és que el públic dels cinemes augmenti i que la temporada vinent pugui ésser millor temporada que la que en l'actualitat s'acaba.

o o o

Corren rumors,—esperem que es converteixin en realitat,— que s'instal·larà un nou cinema al Passeig de Gràcia, xamfrà amb el carrer de la Diputació. Segons els rumors hi ha l'intent d'aixecar un cinema que pugui competir amb els millors d'Europa.

Ens plaurà que aquests rumors es confirmin. Barcelona no té cap gran local de Cinema. El «Colisèum» ho sembla, però no ho és.

o o o

Es parla d'una exposició automobilística dels cotxes dels empresaris de Cinemes.

¿Es farà per demostrar la dificultat del temps?

o o o

Fantàsia: «Fedora», amb Marie Bell. «Fedora» tingué els seus temps; avui ha envellit extraordinàriament i ens fa adonar, més que mai, dels grans ninots que són els personatges de Sardou.

Marie Bell fa una regular «Fedora».

o o o

El dia del Cinema.

Un èxit per al Cinema d'un dia... d'estiu.

o o o

Tenim el calor damunt. I tenim damunt la baixa del recaptat de les guixetes.

Ha entrat també el temps de les reestrenes i dels preus reduïts. Però s'ha donat el cas que un cinema dels que té en Benages s'ha omplert a una pesseta i un cinema del centre ha restat buit a setanta cèntims.

o o o

Sembla que es rectifica allò de fer programa de setmana sencera en els cinemes populars.

La prova feta al Comptal i altres cinemes reeixí, però molt malament.

o o o

— Quan s'acaba una guerra en neix una altra...

— Es cert! A Amèrica ha finit la del Chaco... i ací ha començat la... del Rio.

A Hollywood hi ha un actor que es diu Víctor Hugo. Es un actor que fa cinc anys que fa extras, i mai no ha passat d'això. Ara, assabentat per la premsa, que fa 50 anys que va morir un altre Víctor Hugo, no es resigna a creure-ho, i diu a tothom, qui vol escoltar-lo, que els seus companys d'estudi són els qui han inventat un altre Víctor Hugo per fer ombra al seu nom de cinema que va guanyant el món.

o o o

Frank Capsa fa l'elogi del cinema. I ens diu que el cinema ha vençut el teatre. «La visió del cinema és més totalitària, més universal, més harmonitzadora, més generosa». Per això «la llavor creadora fecunditja més en l'ampla planura cinematogràfica, jove, oberta als vents cardinals, que en el quadrilàter, estret, artificial en substància, del teatre. El cas Max Reinhard —segon Frank Capsa—, pot dir el que va del cinema al teatre.

Un amic del teatre donaria a Frank Capsa aquest argument: —Mai cap pel·lícula, ni les de Frank Capsa, no ens ha donat una partícula de la gran quantitat de vida que hi ha en qualsevol de les obres de Shakespeare.

Per la nostra part, creiem que tant el teatre com el cinema tenen el camí prou ben fressat. Ei! quan són teatre i cinema autèntics!

L'Exposició de vestits de bany morals

HI HA MÉS D'UNA VINTENA DE MODELS

Nosaltres sempre hem estat de part de totes aquestes històries a favor de la moral. Es per això que volem secundar la campanya organitzada pel nostre paternal col·lega «El Debate», que ha trobat un magnífic ressò en l'entitat «Mor-Playa», suara constituïda. Això de «Mor-Playa» com hauran endevinat, ja, els nostres lectors, ve de «Moralidad en las playas».

Els treballs de la novella entitat han estat plasmats en l'Exposició de vestits de bany morals, que s'acaba d'inaugurar.

1 «Mor-Playa». Model per a nen.
2 «Printemps». Model per a senyoreta.

Hi ha més d'una vintena de models curosament seleccionats i debatuts pel nostre—repetim-ho—idolatrada confrare «El Debate». Els aparadors de l'Exposició han estat disposats en

TELÓ ENLAIRE

NOVES I COMENTARIS

Res de nou a l'oest. Ni a l'est, ni al nord ni al sud.

o o o

¿A qui hem de creure?

Joan Tomàs, des de «Mirador», fa uns apunts amb referència a la crisi del teatre. I assenyala, així de passada, la temporada oficial del Poliorama: —«Fou una temporada a base d'una actriu que no és actriu i que imposà obres com «Madame», sense cap qualitat. «Madame» és per al teatre català allò que la «Papurusa» és per al teatre castellà.»

¿En què quedem? El crític del «Mirador», Cortès i Vidal, crític de «campanetes», segons diuen tres o quatre, senyalà «Madame» com obra tipus del teatre que havien de fer els autors de Catalunya. Un altre crític de la casa, el lluminós Domènec Guansè, va dir que «Madame» contenia el millor del millor d'en Rossinyol i el millor del millor de l'Arniches. Ara Joan Tomàs surt per dir-nos que «Madame» és una carrincloneria suada.

¿A qui creure? Domènec Guansè, després d'haver abocat tota la seva sabiduria de crític en «El Fill de la Ninon», no ens mereix pas gaire confiança. J. Cortès i Vidal, sospitem que ni «El Fill de la Ninon» arribaria a escriure. Fet i garvellat, acceptarem com a bo, amb referència a «Madame» i a la Nicolau, el criteri d'en Joan Tomàs.

o o o

¿Parlarem de l'afer Margarida Xirgu-Raquel Meller?

forma de *taparrabos* i donen, de seguida, la sensació d'una platja moralitzada.

Al d'allò més simpàtic acte de la inauguració, hi assistiren les dames components de la Confederació de Senyores Catòliques d'Espanya, de la Confederació de Senyores Apos-

3 «Debate». Model per a senyora.
4 «Ya-Ya». Model per a home.

tòliques d'Espanya i les de la Confederació de Senyores Romanes, de Roma. Hi concorregué, també, manta dama d'Estropajosa.

Al final de l'acte fou servida una decentíssima xocolata amb secalls. El President de la benemèrita Associació dels Pobres Pares de Família féu un brillant i moral discurs, advocant per una platja somniada, en la qual no es vegi cap pecat com aquest tan fastigós del nudisme.

A partir d'avui, l'Exposició serà oberta al públic. Però no oberta d'una manera indecorosa. ensenyant-ho tot, sinó més aviat ajustada. A l'entrada, ultra la taquilla, hi haurà col·locada una pica d'aigua beneïda i es podrà entrar després d'haver-se persignat i pagat la pesseta que val l'entrada.

A dintre, hi haurà una caixeta per a les ànimes.

Publiquem unes fotografies dels models més sobresortints que figuren en el certamen.

Creiem que no val la pena i que se li ha donat una importància excessiva.

Quan unes setmanes enrera, uns senyors, Enric Morera entre ells, cridaren públic per un homenatge a Raquel Meller, nosaltres manifestarem la nostra estranyesa. ¿Per què s'havia d'homenatjar la Raquel? ¿Perquè quan venia a Barcelona cantava «El Noi de la Mare», amb l'única finalitat d'ésser aplaudida?

Raquel Meller—nosaltres guardem unes postals de quan només era la «Bella Raquel»— ens duu el record d'en «Ven y Ven» i d'allò de «Con una cañita» que cantava traient la llengua. També recordem que els amics a cops de puny, li tragueren del cap fer una mena de «Cercó la pussa» que barrejava amb els cuplets que li donaren un nom.

Que tingui un nom internacional no ens fa fred ni calor; és un nom internacional de «music-hall» que tots sabem la importància que té i fins on arriba. A la Meller l'ha portada a ésser íntima de la Millan Astray, estanquera i escriptora, i a tenir «rasperils» fums aristocràticament monàrquics de pervinguda.

Però la Xirgu. Margarida Xirgu és una gran actriu, amb talent, amb dignitat professional. Per ella escoltem els mestres de la literatura i no els carrinclons del verset.

¿Pot haver-hi un afer Margarida Xirgu-Raquel Meller? No! I repetim-ho cent vegades: No! No! No!...

o o o

Hi ha dues companyies que s'han barallat per fer-nos conèixer l'obra d'en Benavente: «Cualquiera lo sabe», una bestiesa benaventiana, escrita, oblidant-se d'en Benavente, i volent ésser una mena de Torrado.

Com que a Barcelona hi ha públic per a tot, i fins hi existeix una aristocràtica «Creu Roja», amb «teatre blanc», ens

Viatge a València.

- Què diu que donen?
 —Dinar i viatges.
 —Home, ja pòdrien afegir-hi un parell de matalassos!

expliquem la demanadissa que pugui tenir l'estantissa i nova producció de Jacint Benavente, més o menys genial autor.

o o o

Diàleg.

—¿T'has adonat com apreten al Romea amb la «Morena Clara»?

—Sí, veuràs: hi ha el compromís de 150 representacions.

—¿Però no t'has assabentat d'allò que diuen: La companyia del Romea fa temps que està a cinc sous?

—¿Amb tant d'èxit?

—Això de l'èxit és un dir. Els grans cartells de l'empresa criden desesperadament els d'Hospitalet, els de Sant Adrià, els de Sant Boi, els de Montcada, etc., etc., que són els únics que ja van al Romea, quan no tenen en Marc Redondo.

—I de la campanya per fora, ¿què n'has sentit a dir?

—Que els cinc sous segueixen. Que, per una revolta d'actors, s'aconseguien 8 pessetes de fonda, com a extra. Que en Tordesillas i altres elements fugiren de la «Companyia Titular» com el diable diuen que fuig de la creu...

—Sí que diuen coses!

—Sí. I encara en diuen més: Gran èxit de «Morena Clara». Sempre, sempre: «Morena Clara».

o o o

Suposem que Aurea de Sarrà i Lope de Vega podien furnir el conjunt d'una vetllada memorable.

No ens fou possible assistir-hi. Aquestes vetllades subvencionades es fan exclusivament per als «superdotats», entre els quals nosaltres —malauradament per nosaltres—, no hi comptem. I això que paguem contribució!

o o o

«Catalunya Teatral», número 79 de la seva col·lecció: la divertida obra de Miquel Poal Aregall: «La Desgràcia de la sort».

El número 80 d'aquesta reeixida publicació serà: «La Impossibile», obra escènica en quatre actes d'Andreu A. Artís.

o o o

«El Nostre Teatre». Després de la publicació de la comèdia en quatre actes, «El veritable amor», original d'Agustí Collado, «El Nostre Teatre» ens ha donat: «Cataclisme», l'esperada obra escènica de Joan Oliver.

«El Nostre Teatre» segueix amb la ferma orientació de sempre.

o o o

Se'ns diu que s'està constituint una agrupació de teatre «amateur» que rependrà el nom de «L'Avançada».

Dita agrupació es dedicarà exclusivament a donar a conèixer produccions modernes, ja de teatre català ja de teatre estranger.

o o o

L'Agrupació «Art Dramàtic» de Molins de Rei, el dia de la sessió final de la competició de Societats de Teatre Amateur, donarà a conèixer un apunt d'ambient en un acte, original de Ramon Vinyes. L'obra es titula: «Li deien: «Germà Congre»».

ESQUELLOTS

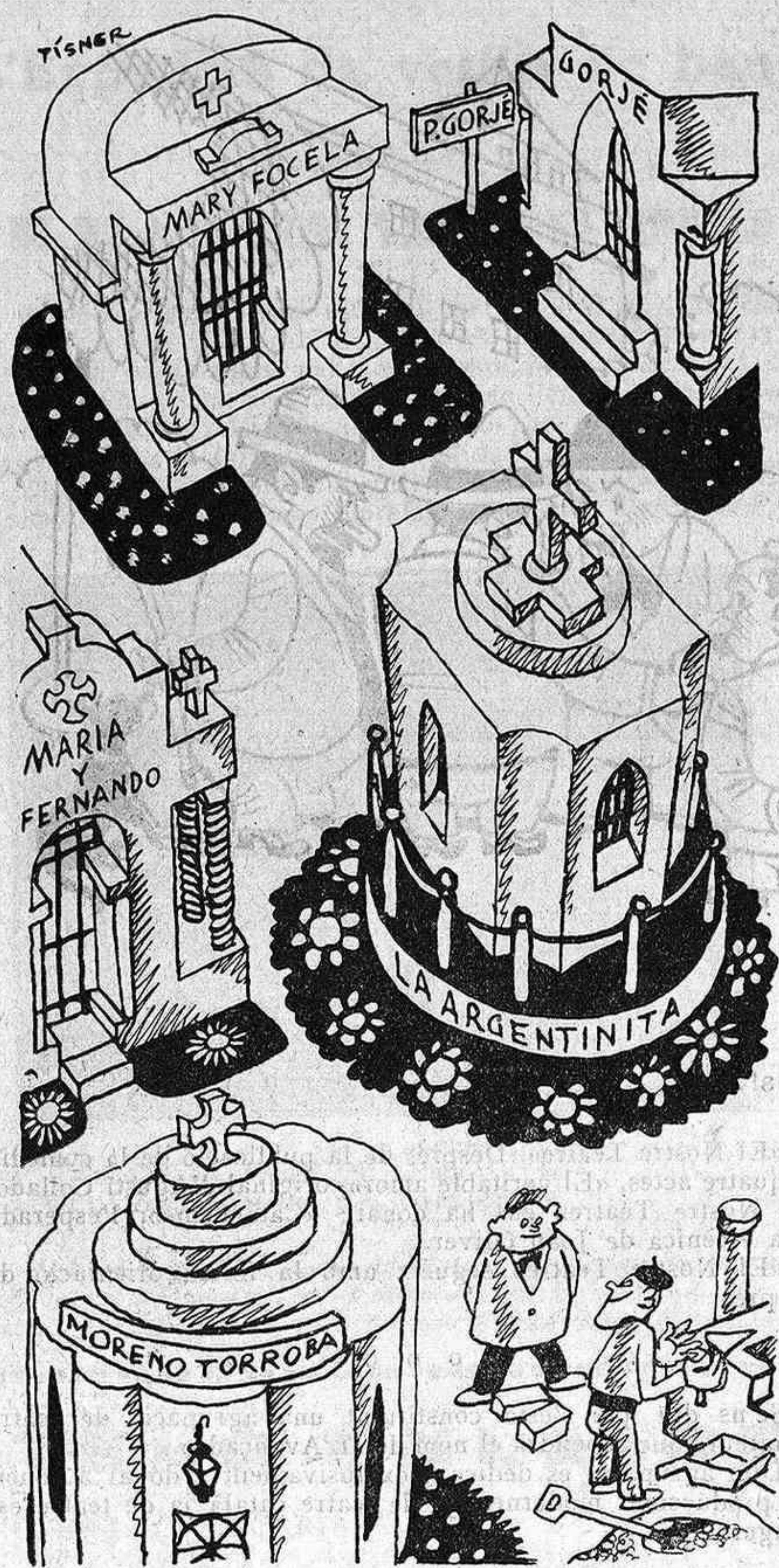
Raquel Meller, l'estel màxim de la carrincloneria castissa, ha tingut un gest demostratiu de com es pot haver corregut mig món cantant «El Relicario» sense haver après d'educació en cap idioma.

Els diaris ja ho han portat. En una festa de beneficència celebrada a Madrid, fou presentada l'actriu Marguerida Xirgu a la popular «coupletista» i aquesta, amb una ordinarieta que ja no usen ni les heroïnes del fregall i de l'aiguera, va negar-se a donar la mà a la Xirgu, i a més va girar-s'hi d'esquena.

Com a motiu de la seva grolleria, digué que no saludava la senyora Xirgu perquè no compartia les seves idees.

¿Quines seran les idees de Raquel Meller, si és que mai

Els panteons de les defecacions il·lustres.

—¿En fan un de nou?

—Sí, senyor, és per a la Raquel Meller.

n'ha tingudes? Si bé no les ha dit, les suposem. Naturalment, estan molt a to amb ella i altres coses del voltant.

* * *

Ara que parlem de Raquel Meller, no ens podem estar de donar publicitat d'una anècdota que reporta «El Debate».

Segons sembla, una minyona de la venerable «coupletista» e trobava malalta d'extrema gravetat, i no sabem si en un moment de desvari o bé per voler oferir un sacrifici a Déu, va demanar que la Meller li cantés un «couplet». La Raquel li'n va cantar un rengle i la pobra minyona va morir; no es diu si dels «couplets» o de la malaltia.

* * *

Tant l'una anècdota com l'altra fan a Raquel Meller creditora d'una condecoració, i, si massa ens apuren, de dues i tot. ¿I si poséssim la seva efígie en un timbre de correu?

De més verdes, n'hem vistes a madurar. A més, Raquel Meller, amb tot el que és i el que representa, ve a arrodonir el

conjunt d'una quadre molt viu, castís i pintoresc. digne d'adornar una pandereta o de figurar en un cromó de caixó de panses.

* * *

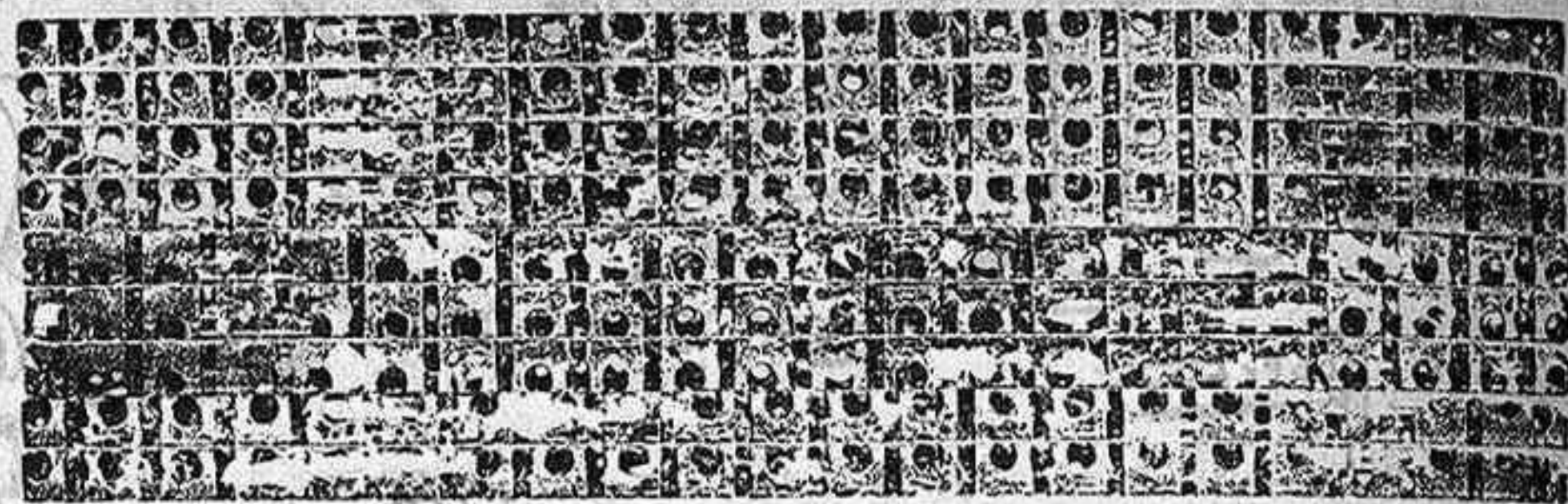
L'altre dia, el popular catedràtic, verborreic insigne, i moltes coses més, el Dr. Martínez Vargas, motejat faceciosament pels seus alumnes de «Rei Herods», va radiar una peroració de caire polític de circumstàncies.

Feia temps que no havíem sentit la veu de l'especialista en malalties d'infants: des de la Dictadura. Això ens ha re-juvenit.

* * *

¿Ja ho saben? Els Bancs anticiparan trenta-cinc milions de pessetes a l'Ajuntament de Barcelona per fer els nous Escorxadors. Escorxadors de bestiar. s'entén! Si bé en matèria d'escorxar, els Bancs no miren prim.

* * *

* * *

Hom parla ja d'unes properes el·leccions, però ja hi ha qui procura preparar bé les coses per tal de fer-nos recular als temps venturosos de la monarquia amb corona.

Molts personatges enamorats de les vellès tradicions troben que les grans circumscripcions, que faciliten el triomf dels candidats d'opinió i són en canvi un impediment per a l'elecció dels caciquets o dels apadrinats pels caciquets, han de desaparèixer.

Creuen, Cambó entre ells, que cal tornar als petits districtes on són més fàcils el suborn, la trampa, la influència i la presió ministerial.

La intenció és ben clara. Facin el que acin, però, no aturaran pas l'allau que els va al damunt, i sinó, al temps!

* * *

I diuen que després li donaran una puntada de peu, en virtut d'allò tan clàssic de «el traidor no es menester siendo la traición pasada».

¿I què? Hi ha gent que ve predestinada a l'acompliment d'una cosa. I ell ha anat seguint, sense desviacions —encara que els ingenus creguin el contrari— el camí que va fressar-se fa trenta cinc anys, amb abundoses provisions a cada etapa.

BAR BAUTISTA

AMPLE, 40

Tel. 25802

BARCELONA

Dipòsit de gel
i cervesa
Sidra Asturiana
«EL TROLE»
Vins de la «Rioja»
i «Valdepeñas»

LA REGLA

PERLAS "FEMI"

Marvellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

No accepteu imitacions que aprofiten la fama d'aquest cèlebre producte

ARMERIA
RADIOS
VARIES
MARQUES

ESCOPIETES DE CAÇA
VENDES AL COMPTA I A TERMINI

RADIO SALMERON

SALMERON, 105 - BARCELONA - Tel. 78280
Es sol·liciten agents

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

PER A VESTIR AMB ELEGAN-
CIA I PER POCOS DINERS

Passeig de Gràcia, 18

Casa BASTIDA

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CA-
MISERIA SISTEMA NORD-AMERICA

Els nostres articles i els nostres preus sempre han respost a la mateixa idealitat: fa-
cilitar LA MAXIMA ELEGANCIA AL MES BON PREU, amb vestits, camises, pijames,
barrets, corbates i gèneres de punt.

Vestits a 15, 25, 40, 50 i 60 pessetes
Pantalons a 4'95, 7, 8, 10 i 15 pessetes
Camises zèfir a 4'95 i 7'95 pessetes
Camises de seda a 12 i 15 pessetes
Pijames a 5'95, 7'95, 12 i 15 pessetes

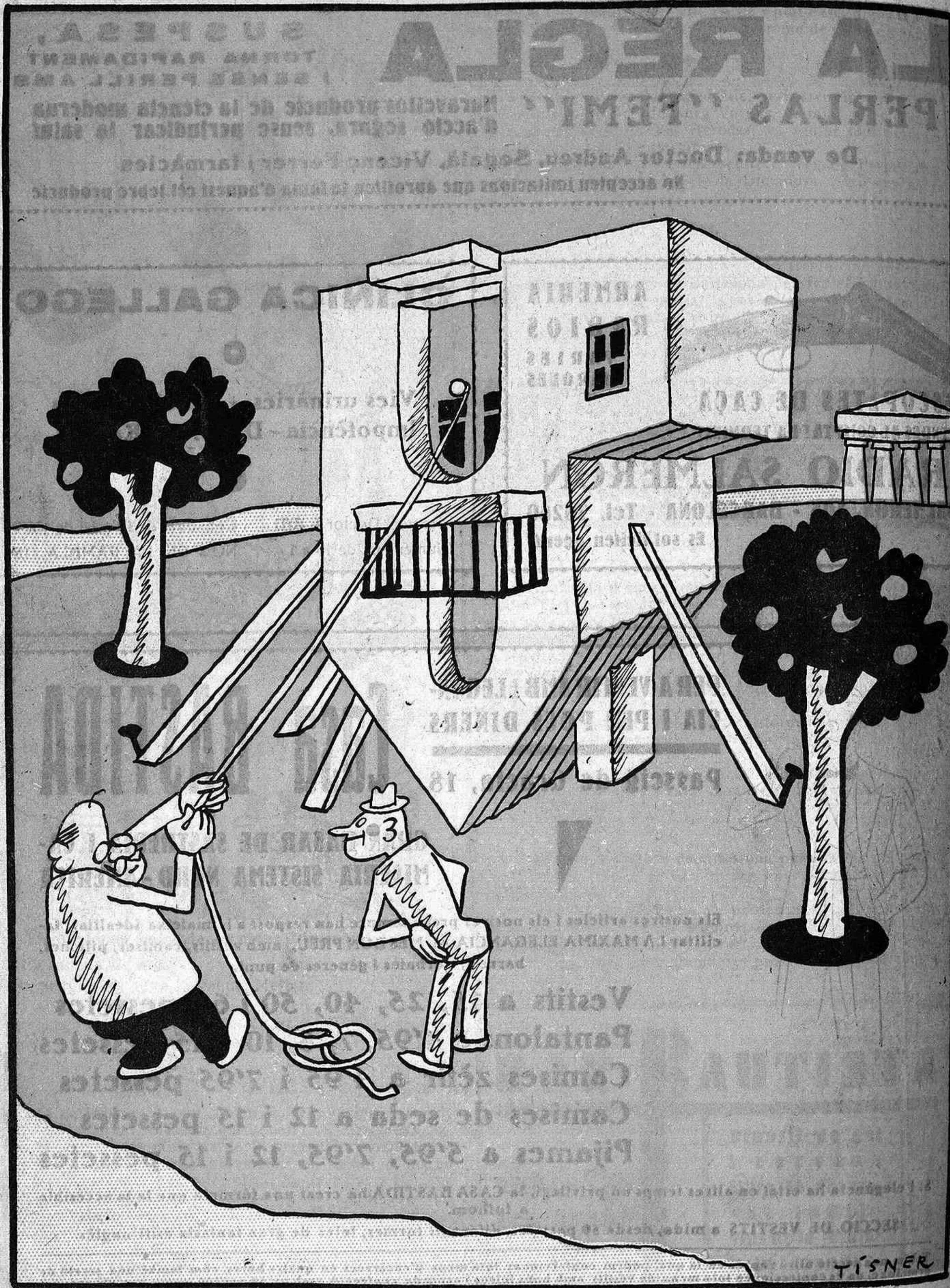
Si l'elegància ha estat en altres temps un privilegi, la CASA BASTIDA ha creat una fórmula que la fa accessible a tothom.

SECCIO DE VESTITS a mida, desde 50 pessetes, diferents formes, teles de gran fantasia estil anglès.

Tenim una secció ultra ràpida en la qual podem confeccionar tota mena d'encàrrecs en quatre hores, com també una secció de gran luxe, on es confeccionen tota mena de vestits amb bons folros i acurada confecció, amb un 50 per 100 menys que els nostres competidors.

Considerem l'estalvi la cosa més essencial, obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Ve-
llesa i altres presents, en proporció amb l'import de la compra.

—¿I en que consisteix la reforma?
—Simplement: en posar-la al revés.

—

TISNER